

Република Србија
МИНИСТАРСТВО ПРИВРЕДЕ
Кнеза Милоша 20
Број: 000603167 2024 10810 006 007
301 005
01. август 2024. године
Београд

УПУТСТВО О НАЧИНУ СПРОВОЂЕЊА
ПРОГРАМА ПОДРШКЕ МАЛИМ ПРЕДУЗЕЊИМА
ЗА НАБАВКУ ОПРЕМЕ У 2024. ГОДИНИ

Увод

У овом документу су дате детаљне информације потенцијалним корисницима о Програму подршке малим предузећима за набавку опреме у 2024. години (у даљем тексту: Програм), па из тих разлога молимо да га пажљиво прочитате како би, на најбољи начин, разумели предмет подршке, као и све услове, права и обавезе које проистичу из Програма.

1. Основни подаци о Програму

Опредељена средства за реализацију овог Програма износе око 800.000.000,00 динара.

Јавни позив је отворен док се средства из Програма не утроше, односно затвара се у тренутку када укупан износ тражених бесповратних средстава по основу захтева, који су унети у ИС Министарства, од стране свих банака/лизинг компанија буде једнак износу укупно расположивих средстава увећаних за 15%, колико је просечан проценат захтева који су одбијени/одбачени/од којих је подносилац одустао у претходним годинама, а најкасније до 31. децембра 2024. године.

Банке/лизинг компаније ће бити обавештене када износ тражених бесповратних средстава, по захтевима унетим у ИС Министарства, буде 90% од износа дефинисаног за затварање јавног позива.

Информација о затварању јавног позива се објављује на сајту Министарства: www.privreda.gov.rs, Развојне агенције: www.ras.gov.rs, као и www.preduzetnistvo.gov.rs а моћи ће и директно да се добије у банкама и лизинг компанији.

1.1. Предмет Програма је суфинансирање до 50% нето вредности набавке опреме привредних субјеката, при чему је обавеза привредног субјекта да при куповини учествује са 5% нето вредности опреме коју набавља, а остатак у износу од 45% нето вредности опреме коју набавља обезбеди из повољнијих кредита пословних банака и средстава финансијског лизинга лизинг компаније – партнера у реализацији овог Програма.

Програм спроводи Министарство привреде (у даљем тексту: Министарство) у сарадњи са Развојном агенцијом Србије (у даљем тексту: Развојна агенција) и одабраним пословним банкама и лизинг компанијама.

Услови финансирања привредних субјеката у оквиру Програма биће објављени на сајту Министарства приликом објаве Јавног позива за учешће привредних субјеката.

1.2. Корисници бесповратних средстава

Право да се пријаве на конкурс за доделу бесповратних средстава имају:

- 1) правна лица, регистрована у АПР као привредна друштва, или задруге, која су разврстана на микро и мала правна лица у складу са Законом о рачуноводству („Службени гласник РС”, бр. 73/19 и 44/21 - др. закон) према финансијским извештајима за 2022. годину;
- 2) предузетници регистровани у АПР.

Услов да задруга користи средства Програма јесте да је задруга ускладила своја акта, органе и пословање са Законом о задругама („Службени гласник РС”, број 112/15) и да се подвргла задружној ревизији у последње две године.

Провера испуњености услова да привредни субјекат спада у групу микро или малих правних лица разврстаних према финансијском извештају за 2022. годину, обавља се аутоматски на основу података АПР преузетих преко web сервиса АПР.

Уколико се ради о правном следбеништву, потребно је да корисник приложи банци/лизинг компанији и забележбу из АПР-а о правном следбеништву.

2. Намена бесповратних средстава и дозвољене делатности

2.1 Средства опредељена Програмом намењена су за суфинансирање набавке:

1. нове опреме директно укључене у процес производње разменљивих добара, и то:
 - 1.1 производне опреме и/или машина;
 - 1.2 транспортно-манипулативних средстава укључених у процес производње и унутрашњег транспорта;
 - 1.3 делова, специјализованих алата за машине;
 - 1.4 машина и опреме за унапређење енергетске ефикасности и еколошких аспеката производње;
2. нове опреме за извођење грађевинских радова, и то:
 - 2.1 грађевинске механизације за потребе обављања грађевинских радова.

Привредни субјект који се бави грађевинском делатношћу не може по Програму да набави опрему директно укључену у процес производње разменљивих добара (сем уколико не докаже да се бави и производном делатношћу). Изузетно, привредни субјект који се бави грађевинском делатношћу може по Програму да набави (поред грађевинске механизације) компресор/агрегат. Такође, привредни субјект који се бави производном делатношћу не може по Програму да набави опрему за извођење грађевинских радова (сем уколико не докаже да се бави и грађевинском делатношћу). Изузетно, привредни субјект који се бави производном делатношћу може по Програму да набави опрему неопходну за уграђивање/монтажу сопствених производа.

Привредни субјект који се бави и грађевинском и производном делатношћу може да набави опрему само за једну делатност. Изузетно, ако привредни субјект истовремено врши уградњу сопственог производа (алу прозоре, металне конструкције, соларне панеле, електро инсталације) онда може да набави и грађевинску механизацију за потребе уградње сопственог производа.

Под производном опремом и/или машинама у смислу овог Програма сматра се поред осталог и **рачунарска опрема и софтвер** само уколико представљају интегрисани део производне опреме или грађевинске механизације чији су трошкови посебно исказани на профактури.

Под транспортно-манипулативним средствима укљученим у процес производње и унутрашњи транспорт у смислу овог Програма сматрају се: виљушкар, телехидрери, мосни кранови, утоваривачи и друга манипулативна средства која се користе искључиво у кругу фабрике.

Под делови за машине и специјализованих алата за машине, предмет набавке по овом Програму, не могу да буду ручни алати, плехови, тепсије итд. Делови за машине могу да се купују заједно са машинама на истој профактури од истог добављача. Такође, под специјализованим алатима за машине не могу се набавити резервни делови.

Под машинама и опремом за унапређење енергетске ефикасности и еколошких аспеката сопствене производње, у смислу овог Програма, сматрају се:

- алтернативни системи у производњи топлотне и електричне енергије за потребе производног погона (соларни панели, постројења на природан гас, котлови на пелет и гас, геотермалне пумпе, грејни системи на биомасу, као и припадајућа инсталација за ову опрему); НАПОМЕНА: Законом коришћењу обновљивих извора енергије ("Сл. Гласник РС", бр. 40/21 и 35/23) се дефинише да инсталисана снага купаца- произвођача треба да буде ограничена до 150 kW за купце-произвођаче који нису у категорији домаћинства.

- специфичне машине и опрема за еколошку заштиту земље, ваздуха и воде (системи за прераду отпадних вода, филтери и системи за пречишћавање издувних/отпадних гасова, воде...).

Под машинама и опремом за енергетску и еколошку ефикасност се у смислу овог Програма, не сматра набавка материјала за топлотну изолацију производног погона, замена столарије, замена конвенционалне ЛЕД расветом. Такође, изградња мини хидро електрана и ветроелектрана се не сматра алтернативним системом за потребе производње енергије, у смислу овог Програма.

Средствима Програма се може финансирати куповина машина и опреме за потребе енергетске и еколошке ефикасности, као и радови за уградњу/монтажу исте, али не и транспортни трошкови и сви други трошкови који се иначе не могу финансирати средствима овог Програма (ови трошкови не могу бити приказани на профактури).

Под грађевинском механизацијом подразумевају се следеће грађевинске машине:

- Машине за ископ, утовар и разастирање (као што су багери, дозери, грејдери, скрепери, утоваривачи, финишери, булдожери...);
- Машине за збијање тла (као што су ваљци, вибро ваљци, жежеви, вибро плоче...);
- Машине за пренос и дизање (као што су торањски кран, дерик кран, портални кран, кабл кран- жичара, аутодизалица, лифт, платформа, ...);
- Машине за транспорт и вучу (као што су кипери за превоз расутог материјала, дамperi, истоваривачи позади, транспортне траке...);

Под грађевинском механизацијом у смислу овог Програма, НЕ подразумевају се скеле и оплате. Такође, приколице и полуприколице нису дозвољене овим програмом.

Под грађевинском механизацијом у смислу овог Програма, подразумева се и опрема за испитивање и проверу радова, као и детектовање кварова.

Машине као што су фабрике бетона, асфалтне базе, аутомешалице, пумпе за бетон, погони за израду префабрикованих бетонских елемената, погони за израду арматурних склопова као и утовариваче могу по овом програму да набаве привредни субјекти који се баве **грађевинском делатношћу и привредни субјекти који се баве производњом грађевинских производа**, јер имају карактеристике и производне опреме и грађевинске механизације.

2.2 Средства за реализацију Програма се не могу користити за:

- 1) порез на додату вредност (у даљем тексту: ПДВ);
- 2) покривање трошкова који су у вези са набавком опреме као што су: царински и административни трошкови, трошкови транспорта, шпедиције, складиштења и манипулације и др;
- 3) покривање трошкова који су у вези са одобравањем и спровођењем банкарског кредита, односно финансијског лизинга, као што су трошкови: камате, трошак кредитног бироа за корисника, уписа залог у Агенцији за привредне регистре (у даљем тексту: АПР), осигурања покретности, курсних разлика и сл;
- 4) рефундацију средстава за већ набављену (авансирану, плаћену или испоручену) опрему;
- 5) зајмове и рате за отплату кредита, као и за репрограм кредита;
- 6) набавку опреме коју подносилац захтева за доделу бесповратних средстава сам производи;
- 7) остале трошкове који нису у складу са наменом Програма.

Трошкови монтаже, инсталирања опреме, и обуке могу бити признати уколико су исказани као посебне ставке на истој профактури.

Опрема не сме да буде испоручена нити плаћена делимично или у целости пре датума доношења решења о додели бесповратних средстава.

Опрема која је предмет Програма, односно за чију се набавку додељују бесповратна средства, не може бити купљена од физичког лица, осим ако је продавац опреме предузетник.

3. Висина средстава која су на располагању корисницима

Привредни субјекти који задовоље услове Програма и којима банке, односно лизинг компанија укључене у реализацију Програма, условно одобре кредит односно финансирање могу остварити право на суфинансирање до 50% нето вредности опреме која се набавља. Привредни субјекат је у обавези да обезбеди учешће у висини 5% нето вредности опреме која се набавља, док ће се преосталих 45% нето вредности опреме обезбедити из кредита пословних банака или финансијског лизинга лизинг компаније укључених у спровођење овог Програма. Износ одобрене бесповратне помоћи у висини до 50% од нето вредности опреме која се набавља не може бити мањи од 500.000,00 динара, нити већи од 5.000.000,00 динара.

Постоје следећа ограничења у погледу висине бесповратних средстава која се може доделити привредном субјекту у односу на број запослених на неодређено време на дан 31. децембра 2023. године по евиденцији Централног регистра обавезног социјалног осигурања (у даљем тексту: ЦРОСО):

- један запослен - до 1 милион динара.
- два – пет запослених - до 2,5 милиона динара.
- шест и више запослених - до 5 милиона динара.

У случају када привредни субјект има више од једног запосленог и када је укупна нето вредност опреме која се набавља виша од 2.000.000,00 динара, корисник може да финансира разлику већим сопственим учешћем или да за овај износ увећа кредитни захтев код банке односно увећа захтев за финансијски лизинг код лизинг компаније.

У случају када привредни субјект има од два до пет запослених и када је укупна нето вредност опреме која се набавља виша од 5.000.000,00 динара, корисник може да финансира разлику већим сопственим учешћем или да за овај износ увећа кредитни захтев код банке односно увећа захтев за финансијски лизинг код лизинг компаније.

У случају када привредни субјект има више од шест запослених и када је укупна нето вредност опреме која се набавља виша од 10.000.000,00 динара, корисник може да финансира разлику већим сопственим учешћем или да за овај износ увећа кредитни захтев код банке односно увећа захтев за финансијски лизинг код лизинг компаније.

Процент учешћа бесповратних средстава Министарства у трошковима набавке производне опреме, одређиваће се у односу на нето цену из достављене профактуре.

Нето вредност је набавна цена опреме, са укљученим трошковима монтаже, инсталације и обуке, исказана у профактури која не укључује ПДВ, трошкове транспорта, као ни било које друге трошкове који су у вези са набавком опреме.

Средства одобрене бесповратне помоћи ће се исплатити:

- 1) у случају кредита на наменски рачун привредног субјекта отворен код пословне банке код које му је одобрен кредит.
- 2) у случају финансијског лизинга на наменски рачун лизинг компаније отворен код пословне банке коју одреди лизинг компанија.

Привредни субјекти морају и да обезбеде средства у висини ПДВ исказаног по профактури. Банке/лизинг компаније могу увећати износ кредита/финансијског лизинга у висини ПДВ на захтев привредног субјекта.

4. Услови за учешће привредних субјеката у Програму

1) да су преко једне од банака или лизинг компанија укључених у реализацију Програма доставили у електронском облику:

1.1 захтев за доделу бесповратних средстава, попуњен и електронски потписан;

1.2 профактуру (максимално до 4) не старију од дана објављивања јавног позива, на којој је обавезно наведено да је опрема која се набавља нова;

1.3 слику опреме са профактуре;

1.4 доказ за обављање делатности за коју се набавља опрема, и то:

1.4.1 слике погона постојећих машина/слике грађевинске механизације;

1.4.2 картицу основних средстава, на дан 31.12.2023. године на којима је обележена опрема која се користи за обављање делатности која се доказује и за коју су достављене слике. Предузетници који немају законску обавезу да имају картицу основних средстава могу да доставе Пописну листу на дан 31.12.2023. године;

1.4.3 три фактуре/ привремене/ окончане ситуације за испоручен сопствени производ односно за извршене грађевинске радове са спецификацијом изведених радова, из претходне две године, на износе веће од 100.000,00 динара, за различите купце, који нису у групи повезаних лица;

2) да су регистровани у АПР у складу са законом којим се уређује регистрација привредних субјеката, најкасније 31. децембра 2022. године;

3) да нису разврстани као велико и средње правно лице у складу са Законом о рачуноводству према финансијским извештајима за 2022. годину;

4) да над њима није покренут стечајни поступак или поступак ликвидације;

5) да су измирили доспеле обавезе јавних прихода;

6) да су у већинском приватном власништву;

7) да нису у групи повезаних лица, у смислу Закона о привредним друштвима („Службени гласник РС”, бр. 36/11, 99/11, 83/14 - др. закон, 5/15, 44/18, 95/18, 91/19 и 109/21) и Закона о банкама („Службени гласник РС”, бр. 107/05, 91/10 и 14/15), у којој су неки од чланова велика и средња правна лица у складу са Законом о рачуноводству;

8) да повезана лица подносиоца захтева нису примила државну помоћ по основу Програма;

9) да су привредна друштва, задруге и предузетници, према ЦРОСО евиденцији о броју радника, на дан 31. децембар 2022. године имали најмање једног запосленог на неодређено време;

10) да не обављају производњу и промет било ког производа или активности, које се према домаћим прописима или међународним конвенцијама и споразумима, сматрају забрањеним, или ону делатност за коју није дозвољена додела државне помоћи, односно да обављају неку од следећих дозвољених делатности:

10.1 дозвољене шифре делатности за набавку опреме директно укључене у процес производње разменљивих добара, наведене у одељку 3. НАМЕНА СРЕДСТАВА, под ред. бр. 1. су:

Сектор Ц - Прерађивачка индустрија: све осим шифре 1200 - Производња дуванских производа, 1820 - Умножавање снимљених записа, 19 - Производња кокса и деривата нафте, 2051 - Производња експлозива, 2060 – Производња вештачких влакана, 2410 - Производња сировог гвожђа, челика и феролегура, 2446 - Производња нуклеарног горива, 2540 - Производња оружја и муниције, 304 - Производња борбених војних возила;

Сектор Е - Снабдевање водом; управљање отпадним водама, контролисање процеса уклањања отпада и сличне активности: дозвољена само шифра 3832 - Поновна употреба разврстаних материјала;

Сектор И - Услуге смештаја и исхране: дозвољена само шифра 5621 – Кетеринг;

Сектор М - Стручне, научне, иновационе и техничке делатности: дозвољена само шифра 7112 - Инжењерске делатности и техничко саветовање;

10.2 дозвољене шифре делатности, за набавку опреме за извођење грађевинских радова, наведене у одељку 3. НАМЕНА СРЕДСТАВА, под редним бројем 2. су: Сектор Ф - Грађевинарство све осим шифре 4110 - Разрада грађевинских пројеката;

11) да привредни субјекти који обављају грађевинску делатност поседују сопствену грађевинску оперативу;

12) да испуњавају све услове дефинисане у одељку 3. НАМЕНА СРЕДСТАВА;

13) да у текућој фискалној години и у претходне две године (односно у 2024, 2023. и 2022. години) заједно са повезаним лицима нису примили државну помоћ и de minimis помоћ чија би висина, заједно са траженим бесповратним средствима, прекорачила износ од 23.000.000,00 динара;

14) да нису користили бесповратна средства по Програму подршке малим предузећима за набавку опреме у 2023. години;

15) да нису конкурисали за набавку или набавили исту опрему по другим програмима финансијске подршке у виду бесповратних средстава из Буџета Републике Србије у 2024. години;

16) да нису у тешкоћама према следећој дефиницији:

Привредни субјект у тешкоћама је привредни субјект који није способан да сопственим средствима, средствима својих власника/акционара или поверилаца или средствима из других извора на тржишту спречи губитке и који би, без интервенције државе, краткорочно или средњорочно, угрозили његов опстанак.

Привредни субјект је у тешкоћама:

– ако је одговорност за његове дугове ограничена, а изгубио је више од половине основног капитала, од чега је у последњих 12 месеци изгубио више од четвртине основног капитала;

– ако најмање једно лице неограничено одговара за његове дугове, а у финансијским извештајима приказано је да је његов капитал смањен за више од половине, од чега је у последњих 12 месеци изгубљено више од четвртине капитала;

– ако испуњава услове за отварање стечајног поступка.

Привредни субјект је у тешкоћама и ако није испуњен ниједан услов из става 1. ове тачке, ако постоје очигледни показатељи који указују на то да је у тешкоћама, као што су: раст губитака, смањење укупног прихода, раст залиха, вишак капацитета, смањење новчаних токова, раст дуга, пораст трошкова камата и пад или нулта нето вредност имовине. У највећим тешкоћама је привредни субјект који је неспособан за плаћање (инсолвентан) или над којим је отворен стечајни поступак.

Привредни субјект који је основан пре мање од три године не сматра се привредним субјектом у тешкоћама, изузев ако је реч о малом привредном субјекту који испуњава услове за отварање стечајног поступка;

17) да се на основу расположивих информација може закључити да подносилац захтева и сва повезана лица имају добру пословну репутацију, а реализација инвестиције не носи репутациони ризик;

18) да се опрема набавља само од кредибилног добављача који је произвођач опреме, увозник или дистрибутер опреме и који није повезано лице са корисником бесповратних средстава. Уколико је опрема домаћег порекла мора бити набављена директно од произвођача;

19) да привредни субјект има обезбеђен слободан производни простор и све услове за инсталирање и стављање у функцију производне опреме која се набавља;

20) да привредни субјект испуњава све услове из важећих прописа који се односе на обављање предметне делатности, укључујући прописе у области заштите животне средине, радног законодавства и безбедности на раду;

21) да је привредни субјект испунио преузете обавезе, уколико је био корисник програма из претходних година;

22) да привредном субјекту није изречена трајна или привремена правноснажна мера забране обављања делатности у последње две године;

23) да предмет финансирања за који се конкурише неће бити финансиран делимично или у целости из било ког другог извора јавних средстава.

4.1. Провера испуњености услова

Провера испуњености услова под бројем 1) обавља се током самог креирања захтева односно прослеђивања у Министарство.

На профактури мора обавезно бити наведено да је опрема НОВА.
--

Обавезан садржај профактуре

- Податке о добављачу: назив, адресу, телефон и ПИБ (уколико се ради о домаћем добављачу). Уколико се ради о набавци опреме путем финансијског лизинга од домаћег добављача уносе се подаци лизинг куће.
- Податке о купцу (кориснику): назив, адресу и ПИБ
- Број Профактуре
- Место и датум издавања Профактуре
- Опис робе или услуга, јединицу мере, количину, цену, основицу за ПДВ, стопу ПДВ-а, износ ПДВ-а и укупан износ са ПДВ-ом
- Потпис и печат (уколико је Профактура пуноважна без потписа и печата, неопходно је то навести)

Максималан број дозвољених профактура је четири (4). Уколико се за опрему која је предмет захтева уместо профактуре достави отпремница/рачун иста се не могу прихватити јер се у том случају сматра да је опрема већ набављена/плаћена/испоручена.

Набавна цена опреме на профактури домаћих добављача мора бити исказана у динарима. У случају набавке производне опреме из иностранства, нето вредност исказана у страниј валути на профактури, прерачунава се према средњем курсу Народне банке Србије на дан издавања профактуре. Овај обрачун се врши аутоматски у оквиру ИС Министарства, која је повезана са курсном листом Народне банке Србије.

Картица основних средстава, односно Пописна листа у случају предузетника, која садржи назив и вредност постојеће опреме треба да буде на дан 31.12.2023. године. У картици основних средстава **МОРА да буде обележена опрема** која се користи за обављање делатности која се доказује и за коју су достављене слике.

Опрема на достављеној КОС мора бити у власништву привредног субјекта који конкурише односно не може бити у власништву физичког лица, нити у закупу.

Укупна вредност приложених рачуна којима се доказује обављање делатности за коју се набавља опрема треба да буде у складу са висином тражених бесповратних средстава (потребно је да рачуни буду на што је могуће веће износе и не мањи од 100.000,00 рсд) и то за три различита купца која нису у групи повезаних лица.

Провера испуњености услова под бројем 2), 3) и 6) обавља се у оквиру ИС Министарства, а на основу података АПР преузетих преко web сервиса АПР.

Провера услова да привредни субјекти нису разврстани као велико и средње правно лице врши се према финансијским извештајима за 2022. годину, у складу са чланом 6, Разврставање правних лица и предузетника, Закона о рачуноводству.

Огранак страног правног лица које је регистровано у АПР-у не може да конкурише по овом програму.

Испуњеност услова под бројем 4), 7), 8), 13), 14), 15), 16) и 17), делимично 18), 19), 20), 22) и 23) се потврђује потписивањем Изјаве у склопу Захтева за доделу бесповратних средстава, од стране законског заступника друштва. Банка /лизинг компанија и Комисија задржавају право на додатну проверу тачности података са Изјаве садржане у Захтеву за доделу бесповратних средстава, коју је потписао законски заступник друштва.

У услову под бројем 13) потребно је навести сву државну помоћ и de minimis коју је примио привредни субјект заједно са повезаним лицима у текућој фискалној години и у претходне две године, осим COVID државне помоћи коју је примио привредни субјект и/или његово повезано лице. У државну помоћ је потребно укључити и регионалну помоћ садржану у кредитима Фонда за развој РС.

Услов да повезаним лицима нису већ одобрена средства по овом Програму подразумева да повезано лице није користило средства по Програму подршке малим предузећима у 2024. години.

Провера испуњености услова под бројем 5) обавља се у оквиру ИС Министарства, а на основу података пореске управе преузетих преко web сервиса Пореске управе. Пореске обавезе привредног субјекта морају бити измирене у тренутку попуњавања захтева, што проверава службеник у банци или лизинг компанији. Уколико пореске обавезе нису измирене захтев не може бити прослеђен на Комисију.

Провера испуњености услова под бројем 9) обавља се у оквиру ИС Министарства, а на основу података Централног регистра обавезног социјалног осигурања преузетих преко web сервиса ЦРОСО.

Код провере услова да су привредна друштва, задруге и предузетници, према евиденцији ЦРОСО о броју радника на дан 31. децембар 2022. године имали најмање једног запосленог на неодређено време, проверава се и испуњеност овог услова на дан 31. децембар 2023. године. Ово је битно због висине бесповратних средстава која се може доделити привредном субјекту као и због провере испуњености услова под бројем 9). Наглашавамо да је **предузетник обавезан да на ове датуме има бар једног запосленог радника на неодређено време**, поред тога што је сам обвезник обавезног социјалног осигурања по некој основи у истом привредном субјекту. Основ осигурања који ће се проверавати путем сервиса јесу следеће шифре осигурања: 101, 109 и 207. Остале шифре осигурања се неће сматрати релевантним приликом доказивања овог услова.

Испуњеност услова под бројем 10) и 11) утврђује Комисија на основу достављеног доказа о обављању дозвољене делатности привредног субјекта, а које су прописане Програмом.

У случају да се привредни субјект бави изнајмљивањем грађевинске механизације са руковаоцем, уместо три окончане ситуације, признају се фактуре изражене у кубним метрима или на сат, само ако је на њима наглашено да се механизација изнајмљује са руковаоцем.

Под грађевинским радовима се у смислу овог Програма не подразумевају радови на вађењу песка/шљунка из река без обзира што се то односи на чишћење пловног пута. Такође, ни чишћење снега или чишћење путева се не сматра грађевинским радовима у смислу овог Програма.

Испуњеност услова под бројем 12) утврђује Комисија на основу делатности привредног субјекта, која је дозвољена Програмом, профактуре и слике опреме која се набавља.

У циљу провере испуњености услова под бројем 18), Комисија утврђује испуњеност овог услова и може затражити допуну документације у виду доказа за

добављача. Кредибилни добављач - **произвођач** је онај за кога се на основу јавно доступних информација или информација доступних из базе добављача (коју води Министарство привреде на основу реализације програма из претходних година) може закључити да се бави производњом тражене опреме. У супротном Комисија задржава право да тражи допуну документације и то:

- 1) изјава са образложењем да је произвођач опреме;
- 2) слике производног погона;
- 3) копије три фактуре за опрему испоручену у претходне две године, сличне вредности или намене.

Кредибилни добављач- **увозник/дистрибутер** опреме је онај за кога се на основу јавно доступних информација или информација доступних из базе добављача (коју води Министарство привреде на основу реализације програма из претходних година) може закључити да се бави увозом/дистрибуцијом опреме. У супротном Комисија задржава право да тражи допуну документације и то:

- 1) изјава са образложењем да је увозник/дистрибутер опреме;
- 2) копије три фактуре за опрему испоручену у претходне две године, сличне вредности или намене.

Изузетно, добављач соларних панела може бити и купац панела од домаћег дистрибутера који уједно уграђује те панеле.

У циљу провере испуњености услова под бројем 21), Комисија утврђује испуњеност овог услова на основу јавно доступних информација или информација доступних из базе коју води Министарство привреде на основу реализације програма из претходних година. Под кршењем овог услова се подразумева да опрема набављена по другим програмима није у функцији, да одобрена бесповратна средства нису наменски оправдана, односно да привредни субјекат није испунио и друге преузете обавезе по програмима из претходних година.

Министарство, Развојна агенција и пословна банка односно лизинг компаније не сnose одговорност уколико добављач по уплати средстава не испоручи робу, те се привредним субјектима саветује да воде рачуна и са дужном пажњом бирају добављача.

Ради потпунијег сагледавања испуњености критеријума, **Комисија може да затражи додатну документацију,** појашњења предлога и изврши накнадну верификацију поднете документације. Комисија ће додатну документацију од привредног субјекта за поднети захтев затражити преко банке/лизинг компаније.

Банка/лизинг компанија је обавезна да информацију о потребној допуни документације достави клијенту најкасније наредног дана по добијању и то електронским путем како би Комисија имала могућност да провери датум када је привредни субјекат обавештен, с обзиром на дефинисан рок за достављање тражене допуне.

Тражену допуну документације потребно је доставити од стране одабране банке/лизинг компаније најкасније 15 дана од дана разматрања предметног захтева на седници Комисије, а привредни субјект је у обавези да тражену допуну документације достави банци/лизинг компанији најкасније седмог дана од дана када је примио обавештење о потребној допуни документације од стране банке/лизинг компаније. Уколико се тражена допуна документације не достави у овом року, Комисија ће решењем одбацити захтев.

Путем ИС Министарства, а који користе банке/лизинг куће, биће могуће пратити да ли је тражена допуна стигла благовремено.

5. Поступак пријављивања потенцијалних корисника

Захтев за доделу бесповратних средстава се подноси истовремено са захтевом за кредит или финансијски лизинг у експозитури/филијали једне од пословних банака или лизинг компанија које учествују у реализацији Програма.

Привредни субјекти могу поднети само један захтев за доделу бесповратних средстава за набавку опреме и то за ону делатност за коју су доставили доказ да је обављају, код једне банке или лизинг компаније. Други захтев за доделу бесповратних средстава и захтев за кредит код банке или захтев за финансирање код лизинг компаније биће узет у разматрање само ако је поднет након пријема решења да је привредном субјекту одбијен/одбачен првобитан захтев.

Корисник који одустане од учешћа у Програму нема право да поднесе други захтев за доделу бесповратних средстава у 2024. години.

Како су услови финансирања различити код свих банака и лизинг компанија партнера, Министарство препоручује да привредни субјекти пре подношења захтева размотре понуђене услове свих банака и лизинг компанија, које учествују у реализацији овог Програма, а који се налазе у прилогу овог упутства. Обавеза сваке банке/ лизинг компаније је да клијентима понуди избор кредита/ финансијског лизинга по свим валутама и рачунима које су предвиђене Програмом.

Електронско подношење захтева

Министарство привреде је за потребе реализације Програма подршке малим предузећима за набавку опреме развило **апликацију у оквиру ИС Министарства** која подржава процесе пријема и обраде Захтева за доделу бесповратних средстава потенцијалних корисника у електронском облику. Опредељење Министарства је да путем дигитализације процес доделе бесповратних средстава максимално олакша корисницима, избаци папир, скрати време потребно за доделу бесповратних средстава као и да могућност људске грешке приликом попуњавања и обраде Захтева за доделу бесповратних средстава сведе на минимум.

Пријем и унос захтева врше овлашћене особе банака/лизинг компанија које учествују у програму коришћењем одговарајуће веб апликације, која је саставни део ИС Министарства (крајњи корисник нема директан приступ апликацији).

Постоје 2 основна начина на које заинтересовани корисник може поднети захтев, и то:

1. Без одласка у пословницу банке/лизинг компаније (из фирме)

Корисник попуњава податке у електронској форми П1 Образац -**Подаци за захтев**, коју заједно са осталом документацијом шаље електронском поштом службенику банке/лизинг компаније (ова форма се не потписује). Алтернативно, уместо попуњавања форме, корисник потребне податке може дати службенику банке и путем телефона.

П1 Образац „Подаци за захтев“ има за сврху да привредни субјект изабраној пословној банци/лизинг компанији достави податке о привредном субјекту који нису садржани у регистрима и евиденцији надлежних органа: Агенције за привредне регистре, Централног регистра обавезног социјалног осигурања, Пореске управе, од којих софтверска апликација ИС Министарства аутоматски преузима податке. Такође овај образац садржи и текст Изјаве о испуњености услова која је саставни део О1 Обрасца-Захтева за доделу бесповратних средстава, како би се ближе упознао са њим. Овај документ се не потписује, и привредни субјект га може изабраној пословној

банци/лизинг компанији доставити лично или електронским путем. На основу података из овог документа, и аутоматским преузимањем података наведених надлежних органа, службеник банке/лизинг компаније саставља О1 Образац - Захтев за доделу бесповратних средстава који законски заступник привредног друштва потписује електронским потписом (било у банци било из своје канцеларије).

Након што службеник унесе потребне податке у апликацију, и провери достављену пратећу документацију, биће формиран **Захтев за доделу бесповратних средстава** у ПДФ формату, који службеник електронском поштом враћа назад кориснику. Корисник треба да провери податке у захтеву, потпише га квалификованим електронским потписом, и електронском поштом их врати службенику, чиме се процес конкурисања за корисника завршава.

2. У пословници банке или лизинг компаније

Корисник са свом потребном документацијом долази у пословницу банке или лизинг компаније где заједно са службеником попуњава податке потребне за формирање захтева. Након што службеник унесе потребне податке у апликацију, биће формиран **Захтев за доделу бесповратних средстава** у ПДФ формату, који се потписује квалификованим електронским потписом законског заступника корисника.

Алтернативно, уколико не постоји могућност да се захтев потпише на лицу места квалификованим електронским потписом законског заступника, они се могу проследити електронском поштом на жељену адресу и на исти начин вратити потписани.

НАПОМЕНА: ПДФ ФОРМА ЗАХТЕВА ЗА ДОДЕЛУ БЕСПОВРАТНИХ СРЕДСТАВА, МОРА БИТИ ПОТПИСАНА КВАЛИФИКОВАНИМ ЕЛЕКТРОНСКИМ ПОТПИСОМ ЗАКОНСКОГ ЗАСТУПНИКА КОРИСНИКА. ОСТАЛА ДОДАТНА ДОКУМЕНТАЦИЈА ДОСТАВЉА СЕ СКЕНИРАНА БАНЦИ/ЛИЗИНГ КУЋИ ИЛИ У ПАПИРУ ПА ЈЕ ОНДА БАНКА/ЛИЗИНГ КУЋА СКЕНИРА.

За предузетнике је потребно да **Захтев за доделу бесповратних средстава**, потпише лице које је регистровало обављање делатности као предузетник. За задруге потребно је да га потпише директор.

Захтев за доделу бесповратних средстава мора бити потписан након датума објављивања јавног позива.

Потписан **Захтев за доделу бесповратних средстава** у ПДФ формату, који је претходно кредитно одобрен и уз сву неопходну пратећу документацију, банка/лизинг компанија на прописан начин путем ИС Министарства доставља Комисији за доделу бесповратних средстава.

Додатна документација која се обавезно доставља банци/лизинг кући приликом подношења захтева (скенирана или у папиру):

1. профактуру (максимално до 4) не старију од дана објављивања јавног позива, на којој је обавезно наведено да је опрема која се набавља нова;

2. слику опреме са профактуре;

3. доказ за обављање делатности за коју се набавља опрема, и то:

3.1. слике погона постојећих машина/слике грађевинске механизације;

3.2 картицу основних средстава, на дан 31.12.2023. године на којима је обележена опрема која се користи за обављање делатности која се доказује и за коју су достављене слике. Предузетници који немају законску обавезу да имају картицу основних средстава могу да доставе Пописну листу на дан 31.12.2023. године;

3.3 три фактуре/ привремене/ окончане ситуације за испоручен сопствени производ односно за извршене грађевинске радове са спецификацијом изведених

радова, из претходне две године, на износе веће од 100.000,00 динара, за различите купце, који нису у групи повезаних лица.

У наведеним пословним банкама и лизинг компанијама се могу добити и све информације неопходне за учешће у Програму за потенцијалне кориснике.

У случају да потенцијални корисници бесповратних средстава имају примедбе у вези са процедуром за примање захтева за доделу бесповратних средстава које реализују банке и лизинг компаније које учествују у Програму, могу се обратити директно Министарству на електронску адресу: primedbe@privreda.gov.rs.

6. Поступак доделе бесповратних средстава

Датум подношења захтева од стране привредног субјекта је датум, када је законски заступник привредног субјекта, електронски потписао Захтев за доделу бесповратних средстава, а који треба да буде након што клијент достави сву потребну пратећу документацију. Банка/лизинг компанија је у обавези да наведени захтев, са пратећом документацијом, унесе у ИС Министарства истог дана када је захтев потписан од стране законског заступника привредног субјекта.

Банке и лизинг компаније ће уносити у ИС Министарства, искључиво захтеве привредних субјеката који задовољавају све услове Програма наведене у одељку 1 тачка 1.2. и одељку 4. овог упутства и који су предали неопходну конкурсну документацију из одељка 4 тачка.1).

С обзиром да се део провера усклађености са условима Програма аутоматски врши већ током самог креирања захтева односно прослеђивања у Министарство, скрећемо пажњу да у случајевима да неки од тих услови нису испуњени као и уколико сва обавезна поља у форми захтева нису попуњена, апликација неће дозволити формирање, односно прослеђивање Министарству, таквог захтева.

Министарство ће пратити рокове у којима се предмети обрађују од стране банке/лизинг компаније на основу датума креирања захтева, датума подношења захтева и датума пријема захтева у Министарство а који се евидентирају у ИС Министарства, као и број одбијених захтева од стране банке/лизинг компаније на основу разлике између броја запримљених захтева у ИС Министарства и захтева послатих у Министарство.

За све захтеве који су креирани у ИС Министарства а нису послати на Комисију, банка/лизинг компанија је у у обавези да их постави у статус– одбијен од стране банке као и да наведу разлог одбијања/одбацивања (нпр. није кредитно одобрен, односно није достављена потребна документација, испуњен услов из програма, и сл.).

Пријаве достављене лично на писарницу Министарства или поштом, биће аутоматски дисквалификоване.

Привредни субјекти чије су пријаве комплетне и формално исправне, подлежу провери кредитне способности од стране банке, односно лизинг компанија. Проверу кредитне способности, пословне банке и лизинг компаније спроводе према критеријумима које користе у својим редовним кредитним, односно операцијама у вези са финансијским лизингом.

Изузетно, датум одлуке кредитног одбора банке може бити и пре расписивања јавног позива само уколико се ради о већ одобреној кредитној линији коју клијент има у банци, што ће службеник банке приликом обраде таквог захтева уписати као напомену (да се ради о пласману из кредитне линије).

Бесповратна средства не могу бити додељена без претходно условно одобреног захтева за кредит/финансијски лизинг од стране банке односно лизинг компаније.

Службеник банке/лизинг компаније уноси у апликацију у оквиру ИС Министарства предметни захтев са пратећом документацијом у електронском облику Супервизор банке/лизинг компаније, односно банка/лизинг компанија, одговора за комплетираност захтева који се доставља Министарству у електронском облику коришћењем ИС Министарства, тачност података у њему, као и да је захтев условно кредитно одобрен. Након верификације захтева од стране супервизора банке/лизинг компаније, исти ће бити доступан Комисији на увид и одлучивање.

7. Рад Комисије

Комисија врши прегледање, финалну контролу формалне исправности и доноси решење о прихватању захтева и додели бесповратних средства према редоследу пријема комплетираних захтева послатих на Комисију, који су прошли прву фазу аутоматске провере формалне исправности од стране ИС Министарства. Комплетирани захтеви су они код којих је службеник банке/лизинг компаније потврдио да садрже неопходну документацију и који су након аутоматске провере електронским путем прослеђени Министарству.

Ради потпунијег сагледавања испуњености критеријума, Комисија може преко банке/лизинг компаније да затражи додатну документацију, појашњења предлога и изврши накнадну верификацију поднете документације.

Тражену допуну документације потребно је доставити од стране одабране банке/лизинг компаније најкасније 15 дана од дана разматрања предметног захтева на седници Комисије, а привредни субјекат је у обавези да тражену допуну документације достави банци/лизинг компанији најкасније седмог дана од дана када је примио обавештење о потребној допуни документације од стране банке/лизинг компаније. Уколико се тражена допуна документације не достави у овом року, Комисија ће решењем одбацити захтев.

Решење о прихватању/одбијању или одбацивању захтева за доделом бесповратних средства се доставља Развојној агенцији и пословној банци или лизинг компанији код које је захтев поднет. Решење о прихватању захтева и додели бесповратних средстава обавезно садржи обавештење корисника да му се додељује *de minimis* помоћ.

Комисија може захтев одобрити у целости или делимично, односно одбити или одбацити.

Комисија задржава право да не додели бесповратна средства односно донесе решење о одбијању захтева у случају сумње у веродостојност документације, репутациони ризик привредног субјекта, као и сумње да се опрема набавља у циљу шпекулативних радњи, а не остваривања специфичних циљева Програма.

Комисија одлучује о свим накнадним захтевима корисника за изменама решења о додели бесповратних средстава услед наступања непредвиђених околности. Комисија може одобрити продужетак рока за набавку и стављање у функцију опреме, који може бити дужи од рока који је дефинисан Програмом, промену добављача или опреме, али не и функционалне намене опреме која је предмет кредитирања. У ситуацији када Комисија одлучује о захтеву за измену решења, Комисија не може да повећава износ бесповратних средстава који је одобрен првобитним решењем. Уколико се изменом решења повећава укупна нето вредност опреме која се набавља, привредни субјект има обавезу да разлику у односу на претходну укупну нето вредност опреме финансира из сопствених средстава.

Код наступања ванредних околности (пожара, поплава и др.), услед којих је дошло до уништења предмета финансирања, корисник је дужан да о томе обавести Министарство и Развојну агенцију и достави одговарајућу потврду надлежног органа, осигуравајућег друштва или неког другог правног лица којим се доказује наступање ванредне околности, док о евентуалном даљем поступању у вези са претходно одобреним захтевом корисника одлучује министар на основу извештаја добијеног од стране Развојне агенције и извештаја са обављене теренске контроле.

У случају када, након доношења Решења, Комисија дође до сазнања на основу којих се доводи у сумњу веродостојност документације и чињеница, на основу којих је Комисија донела Решење о додели бесповратних средстава, Министар задржава право да по службеној дужности, донесе Решење којим ће поништити претходно донето решење о додели бесповратних средстава. У случају да је уговор о додели бесповратних средстава у међувремену потписан са корисником, Развојна агенција ће раскинути наведени уговор и тражити повраћај бесповратних средстава од корисника.

8. Закључивање уговора, уговорне обавезе корисника и пренос средстава

Сви привредни субјекти регистровани као привредно друштво као и предузетници који имају електронско сандуче, добиће у року од осам дана од дана доношења, решење, уговор и обавештење са инструкцијама о даљем поступању, путем електронског сандучета. (У случају да се ради о предузетнику који нема обавезу да има електронско сандуче, или из неког оправданог разлога достава путем електронског сандучета није могућа, наведена документација ће му бити достављена електронском поштом на и-мејл адресу, која је пријављена код Агенције за привредне регистре и унета у Захтев за доделу бесповратних средстава).

Кандидати чије је захтеве одобрила Комисија морају закључити:

- уговор о кредиту са банком, односно уговор о финансијском лизингу са лизинг компанијом у року од 15 дана од дана достављања писаног обавештења од стране банке, односно лизинг компаније;
- уговор о додели бесповратних средстава са Развојном агенцијом, у року од 15 дана од дана достављања решења, уговора и обавештења са инструкцијама о даљем поступању, од стране Развојне агенције (датумом достављања се сматра датум када је корисник потврдио пријем). Уколико се (услед неуспелог првог слања) након поновљеног поступка слања, не потврди од стране корисника пријем наведене документације, документација ће бити достављена кориснику електронском поштом (и-мејлом).

Корисници ће добити наведени уговор о додели бесповратних средстава у ПДФ формату у коме ће бити остављено празно поље за унос броја посебног наменског рачуна, који је корисник дужан да унесе уз помоћ програма Acrobat Reader. Након потписивања уговора, електронским потписом, корисник ће уговор вратити Развојној агенцији путем портала на веб адреси <https://pmsp.privreda.gov.rs/WebPortalOprema>.

Бланко менице, које служи као средство обезбеђења за доделу бесповратних средстава, у случају да се утврди ненаменско трошење средстава или евентуалне злоупотребе привредног субјекта, корисник бесповратних средстава, је дужан да достави Развојној агенцији непосредно или препорученом поштом на адресу Развојне агенције Србије.

Датумом закључења уговора се сматра онај датум када је уговор потписан од стране директора Развојне агенције Србије. **Претходни услов за потписивање уговора од стране Развојне агенције је пријем наведених бланко меница.** Потписани уговор ће се вратити кориснику путем електронског сандучета.

У случају непредвиђених околности, због којих је немогуће обављати комуникацију са корисницима у електронском облику, иста ће се обављати у писаном облику.

У року од пет дана од дана склапања уговора са банком, односно лизинг компанијом, привредни субјекат дужан је да уплати уговорено учешће од 5%. Све евентуалне ризике курсних разлика, сноси подносилац захтева.

У случају банкарског кредита, корисник има обавезу да отвори наменски рачун код банке на који уплаћује уговорено учешће. У случају финансијског лизинга, привредни субјекат уговорено учешће уплаћује на посебан, наменски рачун лизинг компаније код пословне банке. О извршеној уплати банка/лизинг компанија без одлагања доставља обавештење Развојној агенцији.

По закључењу уговора о додели бесповратних средстава, Развојна агенција ће, у року од 15 дана од дана када је информација о извршеној уплати унета од стране банке/лизинг компаније у ИС Министарства, и након што је достављена бланко меница, пренети одобрена бесповратна средства на посебан, наменски рачун привредног субјекта.

Након извршене уплате од стране привредног субјекта и Развојне агенције, банка односно лизинг компанија ће извршити уплату целокупног износа за набавку опреме по профактури на рачун добављача. Уплата добављачу целокупног износа за набавку опреме се може извршити и на рате у складу са договором између добављача и привредног субјекта искључиво са наменског рачуна.

Уговор о кредиту, односно уговор о финансијском лизингу, мора бити закључен стриктно према условима из Програма, Уговора о реализацији Програма, закљученог између Министарства, Развојне агенције и сваке банке, односно лизинг компаније и условно одобреног захтева. У Уговор о кредиту треба навести да се грејс период рачуна од првог дана пуштања средстава а не од дана закључења уговора. као и да се код рачунања периода отплате кредита укључује и грејс период;

У уговору о додели бесповратних средстава ће се навести да је Корисник средстава дужан да опрему видљиво означи (уколико је предмет набавке опрема) налепницом коју преузима од Министарства.

Сматраће се да су одустали од додељених средстава они привредни субјекти који нису потписали уговор о додели бесповратних средстава у предвиђеном року нити су благовремено уложили жалбу на решење. У том случају Министарство ће донети решење о поништавању решења о додели бесповратних средстава. Одложни услов за ступање на снагу уговора између корисника и Развојне агенције је закључење уговора између корисника и банке, односно лизинг компаније те уколико привредни субјект не потпише уговор о кредиту са банком, или уговор о финансијском лизингу са лизинг компанијом, уговор закључен са Развојном агенцијом неће производити правна дејства.

Након истека рока од две године од закључења уговора, односно анекса уговора (уколико постоји), уколико је корисник средстава испунио све обавезе предвиђене уговором о бесповратним средствима, на захтев корисника, враћају се менице које су биле средство обезбеђења за бесповратна средства.

Препорука је да се опрема која се набавља **осигура** од последица наступања више силе.

9. Поступак по жалби

Привредни субјекти чије је захтеве Комисија одбила или одбацила у складу са одељком 6.5 став 3. Програма, имају право на жалбу у року од 15 дана од дана пријема решења.

Жалба се подноси министру привреде, непосредно или препорученом поштом, на адресу Министарство привреде, Кнеза Милоша 20, 11000 Београд, уз обавезу плаћања таксе у износу од 560,00 динара.

О жалби одлучује министар у року од 30 дана од дана пријема жалбе.

Неблаговремена, недопуштена, односно жалба изјављена од стране неовлашћеног лица, биће одбачена.

У складу са Законом о републичким административним таксама¹ плаћа се републичка административна такса. Уплатницу као доказ о уплати треба приложити уз жалбу.

Прималац/корисник: Буџет Републике Србије
Жиро рачун: 840-742221843-57, модел 97
Позив на број: 50-016
Сврха дознаке: Републичка административна такса
Износ: 560,00 РСД,

10. Праћење реализације

10.1. Одлучивање по накнадним захтевима корисника

Корисник има право да изврши измене у већ поднетом захтеву искључиво након потписивања уговора са Развојном агенцијом Србије и то кроз захтев за измену решења.

Комисија одлучује о свим накнадним захтевима корисника за изменама решења о додели бесповратних средстава услед наступања непредвиђених околности. Комисија може одобрити продужетак рока за набавку и стављање у функцију опреме, који може бити дужи од рока који је дефинисан Програмом, ,промену добављача или опреме, али не и функционалне намене опреме која је предмет кредитирања.

Комисија одлучује о свим накнадним захтевима корисника за изменама решења о додели бесповратних средстава услед наступања непредвиђених околности.

Сваки захтев за измену првобитно одобреног захтева (целокупног или делимичног) се потписан електронским потписом (са пратећом документацијом којом се доказују наводи у захтеву) доставља банци/лизинг компанији електронском поштом, који ће она унети у ИС Министарства као и електронском поштом о томе обавестити Министарство и Развојну агенцију.

Комисија разматра захтев и о томе доноси решење о измени решења или решење о одбијању захтева за измену решења .

¹ 1("Сл. гласник РС", бр. 43/2003, 51/2003 -испр., 61/2005, 101/2005 -др. закон, 5/2009, 54/2009, 50/2011, 70/2011 -усклађени дин. изн., 55/2012 -усклађени дин. изн., 93/2012, 47/2013 -усклађени дин. изн., 65/2013 -др. закон, 57/2014 -усклађени дин. изн., 45/2015 -усклађени дин. изн., 83/2015, 112/2015, 50/2016 -усклађени дин. изн., 61/2017 -усклађени дин. изн., 113/2017, 3/2018 -испр., 50/2018 -усклађени дин. изн, 95/2018, 38/2019 - усклађени дин. изн., 86/19, 90/2019 - испр., 98/2020 – усклађени дин.изн., 144/2020, 62/2021- усклађени дин. изн.и 54/2023 - усклађени дин. изн)

Измена решења се може радити само у посебно оправданим случајевима, као на пример:

- добављач није у могућности да испоручи тражену опрему или модел исте;
- добављач је престао са радом;
- опрема не задовољава уговорену спецификацију;
- друге непредвиђене околности на које привредни субјекат није могао да утиче.

У свим наведеним случајевима потребно је да привредни субјект достави образложен **захтев за измену првобитно одобреног захтева** као и изјаву добављача којом се потврђују наводи из захтева привредног субјекта.

У ситуацији када Комисија одлучује о захтеву за измену Решења Комисија не може да повећава износ бесповратних средстава. Уколико се изменом решења повећава укупна нето вредност опреме која се набавља привредни субјекат има обавезу да разлику у односу на претходну укупну нето вредност финансира из сопствених средстава.

10.2. Поступање у случају одустајања корисника од учешћа у Програму

Привредни субјект може одустати од учешћа у програму **након добијања решења о додели бесповратних средстава а пре потписивања уговора о додели бесповратних средстава са РАС-ом.**

Сматраће се да је привредни субјект одустао од додељених средстава уколико не потпише уговор о додели бесповратних средстава у року од 15 дана од дана пријема решења, нити благовремено уложи жалбу на решење. У том случају Министарство ће, након добијене писане информације од стране РАС-а да корисник није у предвиђеном року потписао уговор, донети решење о поништавању решења о додели бесповратних средстава.

Привредни субјект може одустати од учешћа у програму **након добијања решења о додели бесповратних средстава и потписаног уговора о додели бесповратних средстава са РАС-ом**, и то:

1) У случају да привредни субјект коме су додељена бесповратна средства, жели из одређених разлога да **одустане од целокупног захтева**, Комисија констатује да је привредни субјект одустао од учешћа у програму а РАС раскида уговор о додели бесповратних средстава.

2) У изузетно оправданим случајевима привредни субјект коме су додељена бесповратна средства може такође **одустати и једним делом односно делимично од првобитног захтева** (тачније од дела опреме за коју су му одобрена бесповратна средства). Комисија у овом случају констатује да је привредни субјект одустао од набавке дела опреме, и доноси решење о измени решења о додели бесповратних средстава (умањују се додељена бесповратна средства), Разлику у висини првобитно додељених бесповратних средстава и новог износа истих, привредни субјект је дужан да врати по инструкцијама које ће добити од РАС-а. У складу са наведеним РАС ће припремити анекс уговора.

У случају одустајања корисника од учешћа у Програму након потписивања уговора корисник доставља банци/лизинг компанији електронском поштом, потписану електронским потписом Изјаву о одустајању, коју ће она унети у ИС Министарства, као и електронском поштом о томе обавештава Министарство и Развојну агенцију.

Корисник који одустане од учешћа у Програму нема право да поднесе други захтев за доделу бесповратних средстава у 2024. години.

10.3. Повраћај вишка средстава услед евентуалних курсних разлика

Како је већ поменуто да све евентуалне ризике курсних разлика, сноси подносилац захтева напомињемо следеће:

За нето износ опреме до износа ограничења нпр. 10 мил РСД (односно 2 мил. РСД, или 5 мил РСД, у зависности од ограничења у погледу висине бесповратних средстава која се може доделити привредном субјекту у односу на број запослених која је дефинисана у одељку 4. Финансијски оквир)

Вишак средстава са наменског рачуна клијента се враћа пропорционално (сходно учешћу у финансирању), и то 50% на рачун РАС-а, а 50% на рачун клијента.
(Нпр. нето вредност опреме 8.000.000,00 РСД. Вишак средстава на наменском рачуну 100.000,00 РСД. Повраћај: 50% на рачун РАС-а – 50.000,00 РСД и 50% на рачун клијента – 50.000,00 РСД)

За нето износ опреме изнад 10 мил РСД(односно 2 мил. РСД, или 5 мил. РСД, у зависности од ограничења у погледу висине бесповратних средстава која се може доделити привредном субјекту у односу на број запослених која је дефинисана у одељку 4. Финансијски оквир):

I сценарио је када после враћања вишка средстава укупна нето вредност опреме остаје и даље преко 10 мил РСД:

Вишак средстава се враћа 100% на текући рачун клијента, јер су додељена бесповратна средства свакако на максималном износу (5.000.000,00 РСД).

(Нпр. нето вредност опреме 12.000.000,00 РСД. Вишак средстава на наменском рачуну 1.000.000,00 РСД. Повраћај: 100% на текући рачун клијента – 1.000.000,00 РСД.)

II сценарио је када после враћања вишка средстава укупна нето вредност опреме се смањује испод 10 мил РСД:

Разлика између 10 мил РСД и новодобијеног износа се враћа пропорционално (сходно учешћу у финансирању) и то 50% на рачун РАС-а 50% на рачун клијента. Остатак вишка (износ изнад 10 мил РСД након враћања) се враћа 100% на рачун клијента.

(Нпр. нето вредност опреме 11.000.000,00 РСД. Вишак средстава на наменском рачуну 1.500.000,00 РСД. Повраћај:

Разлика између 10 мил РСД и новодобијеног износа од 9.500.000,00 (11.000.000,00 – 1.500.000,00), а то је 500.000,00 РСД се враћа пропорционално: 50% на рачун РАС-а – 250.000,00 РСД а 50% на рачун клијента – 250.000,00 РСД. Остатак вишка од 1.000.000,00 (1.500.000,00 – 500.000,00) се враћа у целости на текући рачун клијента (100%).)

10.4. Превремена отплата кредита/лизинга

Привредни субјекти могу отплатити кредит односно средства финансијског лизинга превремено у односу на рок који је дефинисан у уговору са банком односно лизинг компанијом, са тим да **уколико превремену отплату изврше у току прве трећине трајања периода отплате, дужни су да врате целокупан износ одобрених бесповратних средстава.**

У прву трећину отплате кредита рачуна се и грејс период кредита.

10.5. Надзор и контрола наменског коришћења средстава

Корисник средстава је у обавези да благовремено достави банкама/лизинг компанијама, за потребе контроле, доказе за проверу утрошка одобрених бесповратних средстава као и да у периоду од 2 године након године у којој је програм реализован за потребе наменске контроле обезбеди све неопходне услове и документацију.

Надзор и контролу наменског коришћења средстава врше банке или лизинг компаније и Развојна агенција у сарадњи са Министарством.

Непосредно након извршене набавке опреме у случају кредита банке, корисник средстава дужан је да банци достави копију фактуре по којој је извршена набавка опреме, на којој је обавезно наведено да је **опрема нова**, извод са рачуна да је опрема плаћена добављачу, SWIFT, јединствену царинску декларацију (у случају да се опрема набавља од ино добављача) и саобраћајну дозволу за регистровану грађевинску механизацију а банке су у обавези да, наведену документацију, скенирају и уведу у предмет (електронску фасциклу) корисника у апликацију у оквиру ИС Министарства.

Након завршене набавке опреме у случају финансијског лизинга, лизинг компанија је у обавези да копију фактуре са корисником на којој је обавезно наведено да је опрема нова, извод са рачуна, SWIFT и јединствену царинску декларацију (ако је страни добављач) унесе у апликацију у оквиру ИС Министарства.

Уколико један привредни субјекат има више фактура, након уноса последње, банка/лизинг компанија уноси и картицу основних средстава у апликацију у оквиру ИС Министарства.

Непосредно након завршене набавке опреме од стране привредног субјекта, у циљу провере наменског утрошка средстава, банка/лизинг компанија врши, прву теренску контролу.

Све извештаје о спроведеној теренској контроли, са пратећом документацијом, банка/лизинг компанија уноси у ИС Министарства, непосредно по извршеној теренској контроли, најкасније до 30. септембра 2025. године.

За привредне субјекте којима је Комисија одобрила продужетак рока за набавку опреме и стављање у функцију, услед наступања непланираних околности, крајњи рок за теренску контролу и унос у ИС Министарства документације из става 2 овог одељка са извештајем о спроведеној теренској контроли је месец дана од датума набавке и стављања у функцију опреме, који је дефинисан анексом уговора.

Приликом вршења прве теренске контроле, привредни субјект је дужан да презентује оригинале и обезбеди копију банци/лизинг компанији (уколико то већ није урадио) следеће документације:

- фактуру за набављену опрему по одобреном захтеву;
- извод са рачуна да је опрема плаћена добављачу;
- картицу основних средстава;
- SWIFT и јединствену царинску декларацију у случају да се опрема набавља од ино добављача;
- саобраћајну дозволу за регистровану грађевинску механизацију.

Након извршене прве теренске контроле банка/ лизинг компанија уноси у апликацију у оквиру ИС Министарства:

- Извештај о извршеној теренској контроли (на стандардном формату) и слику опреме која је набављена.

Банка/лизинг компанија, врши другу контролу, у циљу провере да опрема није отуђена две године од године у којој склопљен уговор о додели бесповратних средстава (односно анекс уговора). Привредни субјект је дужан да достави банци/лизинг

компанији картицу основних средстава на дан 31. децембра последње године која се контролише и електронски потписану изјаву привредног субјекта, на исти датум, да је опрема у његовом власништву, односно да није отуђио предмет набавке, најкасније до 31. јануара наредне године. Банка/лизинг компанија је у обавези да наведену документацију унесе у ИС Министарства најкасније до 28. фебруара исте године.

Развојна агенција има обавезу да изврши контролу свих извештаја са прве и друге контроле извршених у претходној години као и пратеће документације унете у ИС Министарства од стране банака/лизинг компанија, и да о томе достави извештај Министарству најкасније до 30. новембра исте године.

Уколико се приликом вршења теренске контроле установи да је привредни субјект, без претходног обавештавања банке и добијања претходне сагласности Комисије, купио неку другу опрему или променио добављача, сматраће се да је привредни субјект поступио супротно правилима програма по коме су му бесповратна средства додељена.

У случају да банка или лизинг компанија уочи неправилности или злоупотребе, Развојна агенција ће по пријему писаног обавештења банке или лизинг компаније о томе, извршити другостепену контролу наменског коришћења.

Уколико Развојна агенција у поступку контроле, утврди неправилности које се не могу решити споразумно, односно непридржавање уговора или неке друге злоупотребе, доставиће привредном субјекту обавештење о раскиду уговора. Развојна агенција ће привредном субјекту који не изврши повраћај средстава у предвиђеном року активирати менице као средство обезбеђења за доделу бесповратних средстава. Након активирања менице, банка или лизинг компанија има право да пређе на другачије услове финансирања од уговорених, као и да раскине уговор са корисником.

За кредите рочности 18 месеци и превремено отплаћене кредите, Развојна агенција има обавезу да изврши другу контролу две године од закључења уговора, односно анекса уговора (уколико постоји) и о томе достави извештај Министарству.

У реализацији контроле наменског коришћења средстава техничку помоћ Развојној агенцији пружају акредитоване регионалне развојне агенције. Корисник средстава дужан је да Министарству, Развојној агенцији, Акредитованим регионалним развојним агенцијама и Комисији за контролу државне помоћи, у циљу праћења коришћења средстава, омогући надзор у свакој фази реализације активности тако што ће у сваком моменту бити омогућена контрола реализације активности и увид у финансијску документацију.

Такође Развојна агенција има обавезу да изврши другостепену теренску контролу по случајном избору корисника (а не мање од 1% од укупног броја одобрених захтева) у току прве године од године склапања уговора о додели бесповратних средстава (односно анекса уговора).

Развојна агенција ће по закључењу свих уговора, а најкасније до 30. новембра 2025. године, доставити финални извештај о реализацији Програма из претходне године Министарству, које ће га ради информисања доставити Влади.

Развојна агенција ће неутрошена средства пренети у буџет Републике Србије, најкасније до 15. децембра 2025. године, сем уколико Влада посебним актом не распореди средства за реализацију Програма за исте намене.

Развојна агенција ће на својој интернет страници објавити листу свих привредних субјеката којима су одобрена бесповратна средства по Програму.